Rada
Európskej únie **Brusel, 19. december 1995**

11107/95
LIMITE
COCON 10

ROZHODNUTIE ZÁSTUPCOV VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV, KTORÍ SA ZIŠLI V RÁMCI ZASADNUTIA RADY z 19.12.1995 o opatreniach k aplikácii rozhodnutia o ochrane občanov Európskej únie prostredníctvom diplomatických a konzulárnych zastúpení

ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV EURÓPSKEJ ÚNIE, KTORÍ SA ZIŠLI V RÁMCI ZASADNUTIA RADY,

s presvedčením, že Rozhodnutie zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli v rámci zasadnutia Rady o ochrane občanov Európskej únie prostredníctvom diplomatických a konzulárnych zastúpení[(1)] sa musí efektívne uskutočňovať,

Rozhodli takto:

Článok 1

Každý členský štát prijme také opatrenia, aby pravidlá uvedené v prílohe boli vydané ako formálne pokyny pre ich diplomatické a konzulárne zastúpenia.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť potom, ako všetky členské štáty oznámia generálnemu sekretariátu Rady, že boli ukončené procedúry, ktoré si ich právne systémy vyžadujú na to, aby bolo rozhodnutie platné.

Toto rozhodnutie nadobúda platnosť v ten istý deň ako rozhodnutie zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli v rámci zasadania Rady, o ochrane občanov Európskej únie prostredníctvom diplomatických a konzulárnych zastúpení.

za Radu
predseda

V Bruseli, 19.12.1995.

---

(1) pozri 11106/95 COCON 9.

ÚVOD

Dňa 19.12.1995 zástupcovia vlád členských štátov, ktorí sa zišli v rámci zasadnutia Rady, prijali rozhodnutie[2] podľa článku 8c Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

Text tohto rozhodnutia sa prikladá. Jeho účelom je zabezpečiť, aby občania Európskej únie, ktorí nemajú zastúpenie v tretej krajine, mali právo na ochranu, ako je definovaná ďalej, prostredníctvom diplomatického alebo konzulárneho zastúpenia akéhokoľvek členského štátu (presné podmienky pozri v článku 1).

Ako je uvedené v článku 2, požaduje sa, aby ste vyhoveli žiadosti o ochranu (ktorá spĺňa podmienky článku 1) za predpokladu, že bolo zistené, že žiadateľ je štátnym príslušníkom členského štátu. Ak ide o takýto prípad, musíte zaobchádzať s osobou, ktorá žiada o pomoc tak, ako keby bola štátnym príslušníkom členského štátu, ktorý zastupujete (článok 3).

Prípady, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie (článok 5) sa podrobne uvádzajú ďalej. Avšak upozorňujeme vás na článok 5(2), ktorý ustanovuje, že:

".... diplomatickí zástupcovia alebo konzulárni úradníci vykonávajúci svoju funkciu v nečlenskom štáte môžu (....) poskytnúť pomoc ktorémukoľvek občanovi únie, ktorý o to požiada za iných okolností."

A. <u>POMOC V PRÍPADE ÚMRTIA</u> (článok 5(l)(a))

1. Keď sa oznámi diplomatickej misii alebo konzulárnemu úradu členského štátu úmrtie občana Európskej únie, ktorý nemá zastúpenie v danej krajine, je potrebné dodržať nasledovný postup:

   - ihneď informovať ústredný orgán alebo najbližšiu diplomatickú misiu alebo konzulárny úrad krajiny pôvodu zosnulého, ktoré potom preberajú zodpovednosť za informovanie a udržiavanie kontaktu s jeho najbližšími príbuznými,

   - v závislosti od miestnych predpisov môžu diplomatická misia alebo konzulárny úrad, ak preverili požiadavky príbuzných prostredníctvom ústredného orgánu alebo príslušnej diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu a so súhlasom najbližších príbuzných, vhodnými prostriedkami poskytnúť súčinnosť pri pochovaní, spopolnení alebo repatriácii telesných pozostatkov do domovského štátu. Táto diplomatická misia alebo konzulárny úrad urobí všetko, aby umožnila najbližším príbuzným obdržať úmrtný list.

B. <u>POMOC V PRÍPADOCH VÁŽNEJ NEHODY ALEBO OCHORENIA</u> (článok 5(1)(b) a článok 6)

2. Občanovi Európskej únie bez zastúpenia v danej krajine, ktorý je vážne chorý alebo sa stal obeťou vážnej nehody bude poskytnutá všetkými vhodnými prostriedkami akákoľvek možná pomoc. Takáto pomoc zahrňuje informovanie rodiny alebo zamestnávateľa prostredníctvom ústredného orgánu alebo najbližšej diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu, konzulárnu návštevu alebo návštevy a poskytnutie rád na zabezpečenie vhodného lekárskeho ošetrenia.

(2) OJNo

3. V prípade potreby prevozu zdravotnou službou je túto skutočnosť potrebné oznámiť ústrednému orgánu alebo najbližšej diplomatickej misii alebo konzulárnemu úradu a, s výnimkou mimoriadne naliehavých prípadov, je potrebné získať ich súhlas s repatriáciou.

Je potrebné získať podrobné informácie o akomkoľvek zdravotnom poistení danej osoby. Ak je to možné, musí sa podpísať záväzok o splatení dlhu ešte predtým, než vzniknú akékoľvek výdavky (pozri článok 6 a bod F týchto pravidiel).

4. Je potrebné zabezpečiť čo najviac z nasledovného:

   (a) potvrdenie podpísané lekárom, ktoré potvrdzuje, že repatriácia je potrebná v záujme bezpečnosti pacienta;

   (b) meno a adresa najbližšieho príbuzného;

   (c) meno a adresa lekára pacienta v jeho domovskej krajine;

   (d) relevantné medicínske údaje;

   (e) informácie o podmienkach prevozu, napr. potreba lôžka a sprievodu, vrátane mien príbuzných cestujúcich s pacientom a akékoľvek špeciálne vybavenie potrebné po príchode do cieľového miesta;

   (f) podrobné informácie o podávaní nevyhnutných liekov a ich dávkovania počas cesty.

5. V prípadoch, v ktorých sa vyžaduje prevoz zdravotnou službou, zodpovedné za zabezpečenie prijatia pacienta do nemocnice, vyzdvihnutie z lietadla, obdržanie záväzku o splatení dlhu od najbližších príbuzných pacienta, atď., sú kompetentné orgány domovského štátu pacienta.

C. POMOC V PRÍPADOCH UVÄZNENIA ALEBO ZADRŽANIA
(článok 5(1)(c))

6. Ak je diplomatická misia alebo konzulárny úradu členského štátu informovaný o vzatí do väzby alebo zadržaní občana Európskej únie bez zastúpenia, informuje ústredný orgán alebo najbližšiu diplomatickú misiu alebo konzulárny úrad domovského štátu zadržaného bez ohľadu na článok 36 Viedenského dohovoru o konzulárnych stykoch zo dňa 24. apríla 1963. Uvedie pritom všetky okolnosti, ktoré zahŕňajú nasledovné:

   (a) meno zadržanej osoby;

   (b) štátna príslušnosť;

   (c) údaje o cestovnom pase;

   (d) miesto a dátum narodenia;

   (e) adresa bydliska;

   (f) meno, adresa a telefónne číslo najbližšieho príbuzného;

   (g) či má byť najbližší príbuzný informovaný;

   (h) pravdepodobné obvinenie alebo obvinenia;

   (i) miesto zadržania;

   (j) dovolený dorozumievací jazyk;

   (k) či má uväznený právneho zástupcu; ak áno, tak jeho meno a adresa;

   (l) či môže byť povolená kaucia a v akej čiastke;

   (m) možný trest.

7. V prvom rade by sa mali diplomatická misia alebo konzulárny úrad uistiť, že zaobchádzanie so zadržaným nie je horšie ako minimum prijaté v medzinárodných normách, vrátane tých, ktoré špecifikujú Minimálne štandardné pravidlá OSN pre zaobchádzanie s väzňami (1955) a Základné princípy zaobchádzania s páchateľmi (Havana, 1990). Diplomatická misia alebo konzulárny úrad sa uistia, že úroveň zaobchádzania so zadržaným nie je horšia ako so štátnymi príslušníkmi prijímajúceho štátu.

8. Zadržanému môže byť poskytnutá ďalšia pomoc v nasledovných formách:

(a) Potrebné informácie

Diplomatická misia alebo konzulárny úrad sa presvedčia, či zadržaný pozná svoje práva podľa miestnych zákonov a či vie ako získať právnu pomoc. Toto môže byť realizované formou písomnej informácie, ak je to možné v jazyku zadržaného. Táto informácia tiež vysvetlí, čo môže diplomatická misia alebo konzulárny úrad urobiť v mene zadržaného a mala by poskytnúť akékoľvek ďalšie relevantné právne informácie. Je taktiež potrebné poskytnúť zoznam miestnych advokátov, ktorý bude zahrňovať aj akýchkoľvek advokátov schopných korešpondovať jazykom zadržaného.

(b) Návštevy

Úvodná návšteva zadržaného by sa mala vykonať v čo možno najkratšom čase po obdržaní informácie o vzatí do väzby a potom podľa miestnej praxe. Ak je potrebné tlmočenie, malo by sa zabezpečiť len so súhlasom a na náklady ústredného orgánu alebo najbližšej diplomatickej misie alebo konzulárnej úradu. O návšteve sa vypracuje správa a zašle sa ústrednému orgánom alebo najbližšej diplomatickej misii alebo konzulárnemu úradu domovského štátu zadržaného, ktoré, ak si to zadržaný želá, informujú najbližšieho príbuzného o jeho uväznení a zdravotnom stave.

Ak diplomatická misia alebo konzulárny úrad obdržia od zadržaného akúkoľvek sťažnosť týkajúcu sa zlého zaobchádzania, informujú bezodkladne ústredný orgán alebo najbližšiu diplomatickú misiu alebo konzulárny úrad a v spolupráci s nimi postúpi túto záležitosť na vhodnej úrovni miestnym úradom.

(c) Žiadosti o milosť a skoré prepustenie

Podľa úsudku diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu a v spolupráci s ústredným orgánom alebo najbližšou diplomatickou misiou alebo konzulárnym úradom domovského štátu zadržaného, môže byť poskytnutá základná pomoc týkajúca sa podania žiadosti o milosť alebo skoré prepustenie. Takáto pomoc sa zváži len ak je požadovaná zadržaným.

Pomoc môže zahrňovať:

- postúpenie žiadosti príslušným úradom;
- zabezpečenie, aby sa žiadosť prejednala a „nestratila sa“;
- príprava návrhu žiadosti a jej prekladu v spolupráci s ústredným orgánom alebo najbližšou diplomatickou misiou alebo konzulárnym úradom.

Podľa úsudku diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu a ak je to časovo možné, v spolupráci s ústredným orgánom alebo najbližšou diplomatickou misiou alebo konzulárnym úradom, môžu sa tiež podporiť žiadosti o osobitné zaobchádzanie z humanitných alebo zdravotných dôvodov.

(d) Právne zastúpenie

V krajinách, kde je dostupná bezplatná právna pomoc diplomatické misie alebo konzulárne úrady zabezpečia, že občania Európskej únie bez zastúpenia, ktorí sú zadržaní vedeli, ako o ňu požiadať. Tam, kde nie je bezplatná právna pomoc, musí zadržaný zabezpečiť úhradu za právne zastúpenie. Ak zadržaný nemá vlastné prostriedky, môžu mu pomôcť príbuzní alebo priatelia. Diplomatická misia alebo konzulárny úrad požiadajú ústredný orgán alebo najbližšiu diplomatickú misiu alebo konzulárny úrad domovského štátu zadržaného, aby vykonal potrebné opatrenia.

Ak je to potrebné, diplomatická misia alebo konzulárny úrad konajú ako sprostredkovateľ pre akékoľvek prostriedky zložené príbuznými alebo priateľmi zadržaného prostredníctvom ústredného orgánu alebo najbližšej diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu jeho domovskej krajiny.

(e) Prepustenie z väzenia a presun zadržaných

Ak zadržaný potrebuje finančnú pomoc pri prepustení z väzenia za účelom jeho návratu do domovského štátu, môže sa s ním zaobchádzať takým istým spôsobom ako s akýmkoľvek iným občanom Európskej únie, ktorý sa ocitol v núdzi v zmysle článku 5(1)(e) rozhodnutia.

Ak zadržaný chce požiadať o presun v rámci existujúceho systému, diplomatická misia alebo konzulárny úrad by mali bezodkladne o tom informovať ústredný orgán alebo najbližšiu diplomatickú misiu alebo konzulárny úrad domovskej krajiny zadržaného a potom konať ako sprostredkovateľ v komunikácii, ak je to potrebné.

(f) Platenie pokút

Ak zadržaný nie je schopný zaplatiť kauciu alebo pokutu uloženú cudzozemským súdom, diplomatická misia alebo konzulárny úrad informuje ústredný orgán alebo najbližšiu diplomatickú misiu alebo konzulárny úrad domovského štátu zadržaného a súčasne oznámi okolnosti akéhokoľvek alternatívneho trestu. Ak je to potrebné, diplomatická misia alebo konzulárny úrad, ktoré poskytujú ochranu konajú ako sprostredkovatelia pre akékoľvek prostriedky zložené príbuznými alebo priateľmi zadržaného na zaplatenie kaucie alebo pokuty, získané prostredníctvom orgánov alebo najbližšej diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu domovského štátu zadržaného.

D. <u>POMOC OBETIAM NÁSILNÝCH TRESTNÝCH ČINOV</u> (článok 5(1)(d))

9. Obetiam násilnej trestnej činnosti sa so súcitom poskytne akákoľvek možná rýchla pomoc podľa podmienok ustanovených v týchto pravidlách. Čo najrýchlejšie sa im poskytne pomoc pri zabezpečení lekárskej pomoci a právnej rady. Informujú sa, ako bez prieťahov oznámiť trestný čin príslušným policajným orgánom a ak to je potrebné, poskytne sa im pomoc pri podaní tohto oznámenia.

Je potrebné venovať pozornosť možnosti odškodnenia podľa miestnych systémov kompenzácií, a ak takéto možnosti existujú poradiť im, ako o kompenzáciu požiadať. Všetky okolnosti prípadu a vyhodnotenie jeho závažnosti by sa mali postúpiť ústrednému orgánu alebo najbližšej diplomatickej misii alebo konzulárnemu úradu domovského štátu obete.

E. PODPORA A REPATRÁCIA OBČANOV ÚNIE V NÚDZI
(článok 5(l)(c))

Krajná núdza

10. Pomoc sa môže poskytnúť nasledujúcimi spôsobmi:

(a) osobám v núdzi sa môže poskytnúť usmernenie, ako si môžu sami pomôcť;

(b) môže sa im poskytnúť pomoc, aby sa im umožnilo získať peniaze zo súkromných zdrojov;

(c) môže sa poskytnúť finančný preddavok oproti záruke;

(d) ak nie sú k dispozícii žiadne iné finančné prostriedky a sú splnené nižšie uvedené kritéria, môžu byť na základe súhlasu najbližšej diplomatickej misie, konzulárneho úradu alebo ústredného orgánu repatriovaní do domovského štátu alebo na najbližšiu diplomatickú misiu alebo konzulárny úrad prostredníctvom preddavku prostriedkov z verejných zdrojov oproti záväzku o splatení dlhu;

(e) ak je to potrebné, vydanie náhradného cestovného dokladu;

(f) preddavok v hotovosti;

(g) náklady za batožinu.

(a) Povzbudenie k tomu, aby si pomohli sami.

Osoby, ktoré sa ocitli v núdzi je potrebné povzbudzovať k tomu, aby si pomohli sami. Napríklad:

- miestne banky môžu byť ochotné prijať šek, ak je krytý šekovou kartou alebo kreditnou kartou; diplomatická misia alebo konzulárny úrad môžu poskytnúť radu o tom, ako urýchlene uskutočniť transfer peňazí prostredníctvom komerčných kanálov;

- diplomatická či konzulárna misia môže umožniť hovor na účet volaného, aby sa zabezpečil prevod prostriedkov prostredníctvom komerčných kanálov alebo aby boli vystavené predplatené letenky miestnou leteckou spoločnosťou;
- diplomatická či konzulárna misia môže povzbudzovať žiadateľov k tomu, aby si našli zamestnanie, ak je to podľa miestnych zákonov dovolené.

(b) Pomáhať im získať peniaze zo súkromných zdrojov

Ak osoba, ktorá sa ocitla v núdzi si nedokáže sama pomôcť, diplomatická misia alebo konzulárny úrad môžu konať ako sprostredkovateľ v komunikácii medzi ústredným úradom alebo najbližšou diplomatickou misiou alebo konzulárnym úradom tejto osoby a požiadať ich, aby sa skontaktovali s príbuznými, priateľmi alebo bankou za účelom poskytnutia finančných prostriedkov.

(c) Preddavok finančných prostriedkov

Ak nie je dostupný žiaden iný zdroj, diplomatická misia alebo konzulárny úrad sa obráti na ústredný orgán alebo najbližšiu diplomatickú misiu alebo konzulárny úrad domovského štátu osoby a uvedie podrobnosti o akejkoľvek záruke, ktorú by mohla osoba v núdzi poskytnúť ako záruku na splatenie finančného preddavku proti záväzku o splatení dlhu.

(d) Repatriácia, keď žiadateľ nemá k dispozícii žiadne prostriedky

O repatriácii by sa malo uvažovať len potom, keď sa vyčerpali všetky ostatné zdroje pomoci a len na základe súhlasu ústredného orgánu alebo najbližšej diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu domovského štátu tejto osoby.

Medzi ďalšie zdroje pomoci by mohli patriť rodina žiadateľa, jeho priatelia či zamestnávatelia, na ktorých sa môžu obrátiť o pomoc ústredné úrady príslušného štátu. Keď tieto úrady vydali súhlas na repatriáciu, je vždy

potrebné skôr než diplomatická misia alebo konzulárny úrad zakúpi nerefundovateľný lístok alebo nerefundovateľné predplatené cestovné avízo (PTA) získať podpísaný záväzok o splatení dlhu.

Repatriovaná osoba bude vrátená buď do jej domovskej krajiny alebo do najbližšej krajiny, kde sa nachádza diplomatická misia alebo konzulárny úrad jeho domovskej krajiny alebo do štátu, kde má trvalý pobyt.

Ďalšie podrobnosti o postupe pri repatriácii sú uvedené v bode F.

(e) Vydanie náhradného cestovného dokladu

Ak ide o štátneho príslušníka jedného z nasledujúcich členských štátov:

- Írsko,
- Holandsko,
- Portugalsko,
- Spojené kráľovstvo,

repatriovaného na základe preddavku z verejných fondov, je potrebné jeho pas zadržať, ale neoznačovať ho a vrátiť ho ústrednému orgánu alebo najbližšej diplomatickej misii alebo konzulárnemu úradu, ktorých je repatriovaná osoba štátnym príslušníkom spolu s podpísaným záväzkom o splatení dlhu, pokiaľ však nebudú zaslané opačné pokyny. Namiesto toho sa vydá náhradný cestovný doklad platný na jednu cestu.

Cestovné pasy štátnych príslušníkov ostatných členských štátov únie sa neoznačujú ani nezadržiavajú, iba ak o to požiadajú národné úrady. Ak cestovný pas nebol odobratý, musí sa ešte pred podpisom vymazať nasledovná veta v spoločnom formuláre záväzku splatenia dlhu (repatriácie) uvedenom v prílohe II Rozhodnutia:

„Som si vedomý skutočnosti, že nebudem môcť bežne používať cestovný pas, pokiaľ úplne nesplatím môj dlh“.

(f) Preddavky v hotovosti

Repatriovaným osobám sa neposkytne žiadna hotovosť okrem minimálnej existenčnej podpory na úhradu nákladov na stravu a nevyhnutných výdavkov pred cestou a počas nej. Výška akéhokoľvek preddavku v hotovosti sa zahrnie do záväzku o splatení dlhu.

(g) Náklady na batožinu

Len za výnimočných okolností a na základe explicitného súhlasu národných úradov, ktoré prevzali zodpovednosť za repatriáciu, sa môžu za repatriované osoby zaplatiť mimoriadne výdavky na batožinu.

F. POSTUP PRI REPATRIÁCII (článok 5(b) až (e))

V postupoch pri repatriácii je potrebné dodržiavať nasledujúce pravidlá:

(a) obdržať od národných úradov žiadateľa potvrdenie, že žiadateľ je oprávnený na poskytnutie pomoci, s uvedením jeho štátnej príslušnosti a miesta trvalého bydliska;

(b) obdržať všetky osobné údaje o žiadateľovi, dôvody žiadosti, okolnosti týkajúce sa žiadateľa, mená rodiny, priateľov a zamestnávateľa a podrobnosti o akomkoľvek relevantnom majetku (napr. bankový účet), ktoré sú v jeho vlastníctve v domovskej krajine alebo kdekoľvek; postúpiť tieto informácie ústrednému úradu alebo najbližšej diplomatickej misii alebo konzulárnemu úradu domovskej krajiny žiadateľa;

(c) obdržať súhlas na repatriáciu z ústredného orgánu alebo najbližšej diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu domovskej krajiny žiadateľa;

(d) obdržať záväzok o splatení dlhu;

(e) ak je to možné, obdržať záruku na preddavok (napr. šek podpísaný žiadateľom);

(f) zakúpiť a vydať nerefundovateľný cestovný lístok alebo predplatené cestovné avízo (PTA) a ak to je vhodné, vydať preddavok;

(g) v mimoriadne naliehavých prípadoch podľa článku 6(1) Rozhodnutia diplomatická misia alebo konzulárny úrad môžu poskytnúť finančný preddavok alebo finančnú pomoc a vynaložiť výdavky v mene občana únie bez získania povolenia kompetentných úradov členského štátu, ktorého je občan štátnym príslušníkom.

Konzulárny poplatok obvykle účtovaný diplomatickou misou alebo konzulárnym úradom za repatriáciu bude vyrubený alebo zahrnutý do záväzku o splatení dlhu.

_____